

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 5 WRZESNIA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Wilno, dnia 5 wrzesnia.

Dnia 1 idącego miesiąca wrzesnia, Nauczyciele i uczniowie Gymnazyum Wileńskiego, rozpoczynając uroczyscie swoje w naukach prace, po odbytem zwyyczajnym nabozenstwie, w Kościele Akademickim S. Jana, udali się do sali publicznych Uniwersytetu posiedzeń, zaszczytzeni obecnością JW. Rektora i Kawalera, Urzędnikow i Professorow Uniwersytetu, oraz Znakomitych Obywateli, którzy tę uroczystość Gymnazyyną przytomnością swoją uświetnić raczyli. W tém miejscu Nauczycielięzyka Greckiego i Literatury starożytnej JP. Leon Borowski, miał rzecz w języku łacińskim, o pożytkach nauki starożytności klasycznej, zachęcając młodzież szkolną do wczesnego z nią obeznawania się, ile z nauką, mającą tak wielki wpływ do ukształcenia rozumu i serca. Po czém, odczytanie publiczne nazwisk Uczniow celujących, którzy przez pilność i postęp w naukach zasłużyli na promocyą do klass wyższych, zakończyło ten Akt dorocznego otwarcia nauk w Gymnazyum Wileńskim.

— Od dnia 24go p. m. do 2go t. m. przeszły przez miasto nasze: 21sza dywizya piechoty; kompania Artylleryi letkiej, 1szej brygady, Nro 55; półk pieszy Newski, oraz, 2gi i 44ty półki strzelcow, należące do 24tej dywizyi; rezerwowe bataliony grénadyerow Astrachański i Małorossyyski; półki dragońskie: Kargopolski, Nitawski, Moskiewski, Noworossyyski; pierwszy dywizyi huzarskiéy półki: Olwiopolski, Grodzieński, Sumski i Łubieński; półk 21 strzelcow: 4ty batalion uzbroienia tulskiego; kompania Artylleryi bateryynej Nro 10; półk 29ty strzelcow do 21szej dywizyi należący.

St. Petersburg, dnia 22go sierpnia.

Kupcy tuteyszej stolicy, na okazanie szczególniejszego uszanowania swego, dla bohatyryskich dzieł walecznej i zwycieskiej gwardyi Cesarza Jegomości, za wyjednanem na to pozwoleniem Zwierzchności, ofiarowali dla każdego podoficera, żołnierza i nienależących do szeregowey służby ludzi, przez ósm dni dawać porcyą, a ósmego jeszcze po rublu srebrnym; dla Officerów zaś, dniem przed wejściem gwardyi do stolicy, na 200 osob bal wydali, który obecnością swą zaszczycić raczył Cesarz ewicz Jegomość i Wielki Xiążę Konstanty. Podczas stołu grała muzyka: a wśród spełnianego zdrowia Cesarza Jegomości, i całej Najjaśniejszey Jego Familii, oraz walecznego, zwycieskiego woyska Rossyyskiego, wielokrotnie huczne Ura było powtórzone, tudzież z dział i ręcznej broni strzelano: ósmego dnia dla podoficerów i innych chleb i wódkę do koszar posłano. Cała gwardya dowód ten wysokiego ku sobie szacunku rodaków naywdzięczniey przyjęła. Cesarz Jegomość, JW. Główno-Dowódcemu tuteyszej stolicy rozkazać raczył, przez Głowę miasta dla Zgromadzenia kupieckiego, oświadczyć Monarsze Swoje ukontentowanie. (z G. Pocz. Póln.)

S. Peterzburg dnia 26 sierpnia.

Obywatel Kurlandzki, *Mikołay von Korf*, naymilsociwiéy mianowany został Kamer - Junkrem Dworu Jego Cesarskiej Mości.

— Sztab-Lekarz, Radca Kollegialny, *Kamieniecki*, za mnogie zasługi w praktyce lekarskiej i wydanie

dziel pożytecznych, oraz za szczególniejsze uczynki miłosierne dla cierpiący ludzkości, mianowany został Kawalerem orderu S. Anny 2giey klasy, którego znaki, brylantami ozdobione, są mu posłane.

— W utarczce z Francuzami w roku 1812, w Kurlandyi, pod karczmą *Horoznem*, żołnierz *Newskiego* pieszego półku, *Antoni Cholemin*, dostał się był w niewolę nieprzyjacielską, w której aż do sierpnia roku 1813go zostawał; miał on przy sobie, powierzone mu w ówczas, żołnierskich artelnych pieniędzy 320 rubli: zachował ie nie naruszenie, a za powrotem do półku złożył u Dowódczy. Cesarz Jegomości, za tak piękny postępek żołnierza *Cholemina*, raczył mu przeznaczyć w nadgodzie 500 rubli: nadto *Cholemin* ten, równie za opisany tu piękny swój postępek, iako za dystygowanie się w służbie, podniesiony został przez Zwierzchność na Podofficera.

Moskwa dnia 17 sierpnia

Dnia 12go t. m. na dzwonicy *Wielkiego Jwana*, postawiony został krzyż dawnemu podobny. Z tey okoliczności, *Przewielebniejszy Augustyn*, Wikaryusz tuteyszej Metropolii, z dalszém duchowienstwem, odprawiał modlitwy na tém miejscu, z którego krzyż podniesiono; po których pokropiwszy wodą święconą krzyż, pobłogosławił maystra, i został na miejscu, aż krzyż na kopule był umecowany, potem nastąpiło bicie dzwonow, w *Jwanowskiej dzwonicy*,

Archanielsk dnia 30 Lipca.

W przeszłym miesiącu przez tuteyszą tamożnią wyszło za morze towarow na 29,216 rubli wartości. W tey liczbie na znaczne summy wyszło: powrozów, ryby, łoiu, rohoż, smoly, &c.

Pereiasław, dnia 19 Lipca.

Témi czasy z powiatu naszego wyszli ieńcy Francuzcy, którzy są częścią załogi *Gdańskiej*; powracają oni teraz do swojej oyczyny.

Tula, dnia 29 Lipca.

Mieszkający tu moskiewscy kupcy, *Teodor* i *Jan Liwencowie*, powodowani Chrześciańską miłością bliźniego, i chcąc okazać powszechną radość z okoliczności zawartego z Francyą pokoju, dnia 20 t. m. bardzo piękny pokazali przykład. Połączyli oni 63 par ślubem małżeńskim, ludzi nayuboższych ze stanu mieskiego lub do tuteyszej fabryki broni należących: i dla każdej pary na początkowe gospodarstwo po 500 dali rubli. Śluby błogosławione były w różnych kościołach: po których wszyscy nowozaślubieni do katedralnego przyszli kościoła, gdzie *Przewielebny Ambroży*, Biskup Tulski i Bielewski, po odprawieniu dziękczynnych modłów do Naywyższego Pana, miał do nich stosowną mowę. Potém dla Państwa - Młodych dany był obiad w domu PP. *Liwencowych*, a po stole rozdano wyżey wspomniane pieniądze, w obecności liczneg zgromadzenia szlachty i kupcow, którzy również przez PP. *Liwencowych* zaproszeni byli na oddzielny obiad, na którym znajdował się i JW. Gubernator. Wieczorem spalony był fairwerk, i nastąpiła wieczerza. Nowozaślubieni i inni mieszkańcy tuteysi w sercach swych błogosławili tak dobroczynną ofiarę: uczyniono uwagę, że to jest pierwszy tu, w swym rodzaju, przykład dobroczynności. (z G. Pocz. Póln.)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

N I E M C Y

Od brzegów dolney Elby dnia 28go sierpnia.

Otrzymałiśmy ze Szwecyi dwie ważne Konwencye, które tu umieszczamy:

I. Konwencya Rozeymowa.

Między wojskami Szwedzkimi i Norweskimi.

Art. 1. Ustają kroki nieprzyjacielskie na lądzie i na morzu, a to od dnia podpisania niniejszey konwencyi: na czternaście dni, po otwarciu Seymu i ośm ieszcze dni na wypowiedzenie, po upłynieniu niniejszego terminu. Art. 2. Podjęta będzie blokada portów Norweskich po podpisaniu niniejszey umowy. Wprowadzanie i wyprowadzanie towarów ma bydź wolne, z zachowaniem opłaty cła Norweskiego. Art. 3. Jeżeliby twierdza *Frydrychstein* ieszcze niekapitulowała, ma bydź natychmiast z należącemi do niey fortyfikacyami oddana wojskóm Króla Jegomości Szwedzkiego. Załoga z bronią, bagażami i honorami wojskowemi wyciągnie. Oficerowie mają wolność udania się, gdzie im się podoba. Żołnierze do domów odeyda. Tak pierwsi, iako i drudzy przyrzekają nie służyć więcey przeciwko wojskóm Króla Jegomości Szwedzkiego. Art. 4. Między obydwo- ma wojskami będzie oznaczona linia demarkacyyna. Szwedzka linia opiera się o *Soonner*, idzie przez *Hooff*, *Onstadt-Sund*, wzdłuż jeziora *Oyern*, a ztamtąd korytem rzeki *Glommen*, aż do *Krakerud*. Wojska Szwedzkie w *Wermelandyi* nie mogą się za *Acklanger* (na granicy Norweskicy) rozciągać. Linia Norwesk- ska opiera się o *Droback*, idzie przez *Korskaard* i *Krogstad*, aż do jeziora *Oyern*; ztamtąd prawym brze- giem rzeki *Glommen*, aż do *Konswinger*. Kray mię- dzy temi liniami leżący jest wolny. Art. 5. Norwesk- kie narodowe wojska natychmiast rozpuszczone i do swoich prowincyi uwolnione bydź mają. Pod bronią zostaną same tylko wojska zaciężne, mianowicie: a) Regiment *Sondenfield*, b) Regiment *Nordenfield*, c) Regiment *Uplandzki*, d) Regiment *Aggerhuski*, e) Brygada artylleryi. Art. 6. W Norwegii mają zostać dwie tylko dywizye Szwedzkie ze stosowną artylleryą i kawalerją. Reszta wojska Szwedzkiego do Szwecyi na powrót odeydzie. Art. 7. Część wojs- ka Norweskiego, która pod bronią zostaje, ma się zwyczajną etapową drogą udadź na linią demarka- cyyną, i we dwa dni po podpisaniu niniejszey Kon- wencyi z miejsca wyruszyć. Część wojska Szwedz- kiego, która do Szwecyi ma powrócić, powinna w czasie, ile można, najprędzszym, w marsz się udadź. Art. 8. Jenerałowie Szwedzcy i Norwescy wzajemne wydadzą rozkazy, któreby dobre porozumienie mię- dzy obydwo- ma wojskami utrzymywały, oraz wszystkie ciężary i ślady wojny zatarły. W kraju żadne kontrybucye, ani rekwizycye nakładane nie będą. Za wszystko, cokolwiek mieszkańcy dostarczą, gotowi- zną ma się płacić. Jenerałowie Norwescy bronić bę- dą zabierania bydła, Szwedzcy zaś wszystkie w téy mierze wydane rozkazy ściśle przestrzegać zalecą. Art. 9. Jeńców wojennych obie strony wzajemnie, ile można najprędzey, uwolnią. Art. 10. Dla Repre- zentantów narodu, którzy na Seym do *Chrystyanii* są wezwani, zupełna zostawi się wolność w odbywaniu obrad: dla czego, nie tylko Szwedzkim, ale i Nor- weskim wojskom nie wolno zbliżać się w odległości trzech mil od miejsca Seymu. Obywatele *Chrystya- nii* przez czas Seymu utrzymywać będą strażę w tym mieście i w twierdzy *Agerhuus*. Art. 11. Bandera Norwesk- ka przez czas rozeymu szanowaną będzie. — W główney kwaterze, w *Mooss*, dnia 14go sierpnia 1814 roku. Podpisy: *A. F. Skiöldebrand* Jenerał Leyt. *M. Biörnstierna* Jen. Major. *J. Collet*, *Aal*, Radcy Sta- nu. Dway ostatni deputowani Norwescy z zastrze- żeniem, iż linia demarkacyyna obu wojsk, dla Szwedz- kiego *Status quo*, dla Norweskiego zaś pozostanie li- nia przez *Soonner*, *Sondeberg* i *Hov*, aż do *Glommen* idąca.

Powyzszą Konwencyą, z przydanym do niey za-

strzeżeniem ratyfikowałem, a razem z pochopem biorę tę pierwszą okoliczność do okazania uczuciów moich dla Narodu i wojska Norweskiego. Podpisano: *Karol Jan*.

II. Konwencya.

Między Xięciem Następcą Tronu Szwedzkiego w Imieniu Króla z iedney, a rządem Norweskim z drugiey strony. Art. 1. Xże Chrystyan zwoła stany Norwesk- kie, sposobem w terażniejszey Konstytucyi opisanym. Seym rozpocząć się ma ostatnich dni wrze- śnia, albo, jeśli to bydź nie może, w pierwszych ośmiu dniach pazdziernika. Art. 2. Król Szwedzki będzie się wprost przez iednego, albo więcey Kommissarzy, z Seymem komunikował. Art. 3. Przyrzeka on, Konstytucyą przez deputowanych na Zgromadzeniu narodowém w *Eidswold* ułożoną, przyjąć, i takie tylko odmiany podać, które do ściślejszey iedności obu narodów są potrzebne. Obowiązanie się też żadney inney niestanowić, tylko za zgodą Seymu. Art. 4. Zaręczenia równie od Króla, iako i Xięcia następcy tronu, ludowi Norweskemu uczynione, najsćislej będą wykonane i od Jego Królewskicy Mości na Sey- mie Norweskim zatwierdzone. Art. 5. Seym do *Chrystyanii* ma się zebrać. Art. 6. Król Szwedzki oświadcza, że za opinią swoią, połączeniu obu Państw przeciwną, dotąd jawnie okazaną, nikt prze- śladowanym nie będzie. Norwescy Cywilni i wojskowi Urzędnicy, iako też i ci, którzy są cudzoziem- cami, z należnemi im względami od rządu, traktowani będą. Zaden z nich nie może podlegać badaniu i od- powiedzi za swoje mniemania. Ci zaś, którzyby dłu- żey służyć niechcieli, otrzymaią pensye stosownie do praw krajowych. Art. 7. Król Szwedzki ofiaruje wstawienie się swoie do Króla Duńskiego względem odwołania wszystkich rozkazów od 14go stycznia 1814 roku, przeciwko publicznym urzędnikóm i Królestwu *Norwegii*, szczególnie wydanych. W główney kwa- terze w *Mooss*, dnia 14go sierpnia 1814. Podpisano: *A. F. Skiöldebrand* Jenerał Leyt. *Biörnstierna* Jener. Major. *J. Collet*, *Aal* Radcy Stanu. Ratyfikowano *Chry- styan Fryderyk*. (z *Gaz. Berliń.*)

Od brzegów Menu dnia 24go sierpnia.

Podług pism publicznych Wielcy Xiążęta *Badeń- ski* i *Hessen-Darmstadtzki* z wielą innemi Xiążętami Niemieckimi do *Wiednia* udadź się mają.

(z *Gaz. Berliń.*)

F R A N C Y A.

Paryż dnia 18go sierpnia.

(z *Gazety Ryskiej i Berlińskiej*)

Monsieur i Xiąże *D' Angouleme*, byli wczoray na polowaniu w lesie *Meudońskim*. Pierwszy spodzie- wany jest do *Dijonu* na dzień 30 t. m.

— Xiężna *Angouleme* iezdziła dziś do *Versailles*, oglądała tam pałac, a zwiedziwszy potem *Petit-Trian- non* przez *St. Cloud* do *Paryża* powróciła.

— Mówią, że ma bydź ustanowiony nowy order *Gołębicy* (*Ordre de la Colombe*); którym Damy przez Xiężnę *d' Angouleme*, za zezwoleniem *J. K. M.*, ozdobi- one będą.

— Oddzwierni Królewscy pokazują się teraz znou w dawnych mundurach swoich. Powrót ten do dawnych zwyczajów, w rzeczach mało nawet znaczących, iak n. p. strojach i t. p. do wielu żartów był pobudką.

— Długi prywatne, Króla i Xiążąt familii, które w czasie pobytu za granicą zaciągnęli, mają wyno- sić do 60 milionów franków. Jeżeli, iak jest rozu- mienie, wysokie Mocarstwa nie zechcą przyjąć zwró- tń summ wydanych (nayznaczniejsze są *Anglii* i *Por- tugalii*, które corocznie po 300,000 płaciły); w tedy dalsi wierzycciele, z których wiele jest w cale ubo- gich, z większą pewnością należność swoię pozyskać będą mogli.

— *P. de Laur* w raporcie swoim o wydatkach na rok 1816 złożonym, terażniejszą ludność *Francyi* do 27 milionów wynosi: radzi téż, aby podatek osobi- sty w każdéy części kraju do ludności był zastosowa- ny; podymne każdego miejsca, aby z podatkiem o-

sobistym zrównano; gruntowy zaś podatek, aby podług terażniejszej lustracji kantonów postanowiono. Szczególnie należało o przyspieszenie nowego pomiaru gruntów, na który już 25 milionów wyłożyć miano, a to dla zabezpieczenia niesprawiedliwości: gdyż niektóre Departamenta dziesiątą tylko, a inne piątą ledwie część dochodów ziemskich wnoszą.

— Dziennik Paryzki niezmiernie narzeka na ton nienie przyzwyczajony, jaki się znajduje w miejscu iednym *Monitora*; wyrazy zaś jego są te: „Nędzne Gazety, pisma polotne, naksztalt Ksiąg Sybilliynnych, są teraz przyczynami rozróżnienia Reprezentantów narodowych, iak gdyby wszystko nad przepaścią stało! Co ma znaczyć, zapytaie autor pomienionego dziennika, co ma znaczyć ten pogardny przymiotnik nędzny? Nie nazywają się pisarze byli zawsze autorami pism publicznych? P. *La Harpe*, byłżeto pisarz nędzny? Kiedy *Chateaubriand* i *Fontanes* do pisania naszego *Merkurego* należeli, byliżto nędzni pisarze? Zwróćmy uwagę na towarzystwa uczone, a szczególnie na *Akademii Francuzką*, mężowie, którymi się najbardziej pyszniły te Instytuty, nie wzbogacaliż krytyką i uczoneimi rozprawami gazet naszych?

— Między zasadami, które Minister *Montesquieu* za cenzurą ksiąg przywoził, była i ta: iż w dawnym *Rzymie* z upadkiem Cenzury i obyczajem zginęły. — Jeszcze podczas rozpraw o wolności druku, Polityca zabrała pisemko iedno sławnego *Carnota*, pod tytułem: „Znamiona prawy władzy” a to dla obawy szkodliwego wpływu; i nadto wymożono, iż autor dał słowo, że go na widok publiczny nie wyda. Miał w niem *Carnot* szczególnie usiłować, usprawiedliwić siebie z tego, że dał kreskę na śmierć *Ludwika XVI*. P. *Constant*, gorliwy obrońca wolności druku, co dzień bywa w domu *Xięcia Benewentu*.

— List P. *Fouché* do Hrabiego *Artezji* stał się już znanym. Oto jest treść jego: „Niepamięć przeszłości powinaby za Konstytucją narodową i za prawidło we wszystkich innych ustawach być przyjętą. Cóżby się stało z nami, do czegoby *Francya* przyszła, jeżeliby pozwolono było przeszłość roztrząsać: przywołamy tylko straszdyło owych przypomnień, a wnet czasy terażniejsze staną się okropniejszemi od przeszłych. Obwinienia od tronu pochodzące, na tenżeby tron spadły. Wszystko wyszło z granic: wolność i władza. Błędy, nadużycia, zbrodnie same popełniano; ale we wszystkich partyach wysokie cnoty przewinieniom towarzyszyły. Nie powinien Król iść za przykładem *Karola II*, który, przyrzekłszy zapomnienie przeszłości, nikomu nie przebaczył, teatr ekzekucji z uroczystościami dworu połączył, a tém samém panujący krwi *Sztuartów* nowy upadek zgotował, który został już bez ratunku. Mądre prawa powinny wspaniale otaczać tron *Burbonów*; na koronie ich dziesięć przykazań wolności wyryte niech będą; a wolności tak prawdziwey i tak rozciągłej, iak jest wolność *Anglii*. „dalej: „Znam mężów, którzy są celem okrutnych obwinień, a którzy milczą. Między nimi wielu jest takich, którzy bez trwogi życieby własne poświęcili, byleby przed jego skończeniem uyrzeli sposobność ukazania serc swoich w obliczu *Francyi* i *Europy* całej. Niebezpieczną byłoby takie umysły oburzać; wielka jest rzecz umieć je cenić i do wdzięczności zobowiązać. Do téy iedney oni są zdolni; dla niéy iedney wiernymi zostaną; aż do dnia obrazy i smutney ostateczności:” Dla siebie *Fouché* spokojności tylko żąda, i zapewnia, iż samo tylko gorliwe życzenie, tron *Burbonów* umocowanym widzieć, było mu powodem do napisania tego listu. — *Carnot*, który z przyczyny procesu dawniejszego Króla, w tymże, co *Fouché* jest przypadku, obszerne w téy mierze do *Ludwika XVIII* pismo do druku po dał: a uprzednie ieden jego egzemplarz Królowi przesłał. Polityca cały nakład dzieła zaarrestowała, a drukarza w *Vincennes* osadziła. Wstawienie się Autora żadnego skutku nie miało. Ma on o tém osobiscie z Królem mówić. *Carnot* jest śmiały i jest poważa-

ny. W piśmie swoim miał obiać wiele okoliczności tyczących się Króla i kraiu: szczególnie zaś usiłuje usprawiedliwić daną przez siebie kreskę w procesie Królewskim. Jest to rzecz nader delikatna, ile przed trybunałem *Ludwika XVIII*. Jak bowiem można myśleć, żeby brat pochwalił stracenie brata, wszystkich to zastanawia, że tak rozsądny człowiek, iak jest *Carnot*, rzecz taką wzruszył.

A U S T R Y A.

Wiedeń dnia 28go sierpnia.

Z pośpiechem idą tu przygotowania, na przyjęcie Wielkich Monarchów, którzy wkrótce bytnością swoją miasto nasze zaszczycić mają, i do uroczystości, iakie podczas ich pobytu miejsce mieć będą. Najiaśniejsi Cesarz Rosyjski i Król Pruski ku końcowi przyszłego miesiąca są u nas spodziewani.

— Co dzień się tu powiększa liczba przybywających Cudzoziemców na blisko zacząć się mający Kongress. Przybyli *Sir Isaac Heard*, pierwszy Kanclerz orderu *Podwiązkowego*, i *Sir Thomas Tyrwhitt*, ieden z Mistrzów ceremonii tegoż orderu.

(z *Gaz. Austr. Beob.*)

W Ł O C H Y.

Karol IV. Król Hiszpański odwiedził, temi dniami, Ojca Świętego, któremu podobno ważne czynił propozycje.

— Rząd Papiezki wprowadził rozmaite policyjne urzędzenia, przez które zageszczone w *Rzymie* złorzeczenia i bezpotrzebne przysięganie się zakazanemi zostały. Kawiarnie i szynkownie wczesnie wieczorem zamykane być powinny; a w piątek i sobotę mięsnych potraw iedź niewolno.

— Hrab. *Bellegarde* w dniu 16 sierpnia skasował włoskie Ministeryum wojenne, a sprawowanie jego interesów wyznaczony w dniu 18 t. m. *Kommissyi*, poruczył, która pod Prezydencją *F. M. L. Sommariva*, składa się z Jenerał Majorów *Paulucci*, Inspektorów popisów wojskowych *Cortese* i *Locatelli*, Półkownika *Arese* i Majora *Beroaldi*.

(z *Gaz. Austr. Beob.*)

H I S Z P A N I A.

Madryt dnia 6go sierpnia.

Minister dla *Indyy*, *Don Miguel-de-Lardizabal*, do mieszkańców *Peru* wydał odezwę, w której wzywa ich do zaciągania się pod chorągwie prawego ich Monarchy, w celu zakończenia wojny domowey, która w prowincjach tamtejszych największe robi zniszczenia.

— Król *Ferdynand* kawalera *de los Rios* postem swoim przy dworze Wiedeńskim mianował.

(z *Gaz. Oestr. Beob.*)

Madryt, dnia 9go sierpnia.

Jenerał *Lacy* otrzymał rozkaz udania się do *Madrytu*; Jenerał *Ludwik de Bassecourt*, dawniejszy Szef jego sztabu, Jenerałnym Kapitanem *Galicyi* mianowany został. Wiadomo, iż Oficer ten, równie, iak *Odonnell*, *Odonoihn*, *Wimpfen*, *Coupigny*, *Blake*, *Oneille*, *Espagne*, *Reding*, &c. jest cudzoziemcem.

— P. *Gardoqui* mianowany jest jenerałnym Intendentem *Corunny*.

— Powszechnie mówią; że X. *Błażey Ostolaza*, który w *Valençay* był spowiednikiem J. K. Mości, a w *Hiszpanii* z nowo wydanych kazań z uwagami, i z mowy w zgromadzeniu *Kortezów* mianey, jest znajomy, oraz, *Xiadz*, który jest Redaktorem gazety „*Atalaya de la Mancha*”, obowiązani są opuścić stolicę.

— Ciagle jeszcze mówią o zamiarach Króla *Karola IV*. Nic wprowadzić nie ma pewnego: ale jest podobieństwo do prawdy, że nieprzyjaciele terażniejszego Rządu niebezpieczne te wymyśliłi wieści, dla wzburzenia niechęci w tych nawet stronnikach dawnego porządku rzeczy, którzy są zupełnie kontenci z dzisiejszych zasad.

— Przednięsi Członkowie *Kortezów*, którzy niechęć Króla na siebie ściągnęli, ciagle dotąd są w więzieniu, i nie prędko podobno jeszcze w sprawie ich

wyrok nastąpi. Mówią, iż oni wiele okazują stałości, czyli uporów.

— W teyże dacie i z tegoż miejsca *Dziennik Rozpraw* (*Journal des Debats*) umieścił, co następuje: W tey właśnie chwili, ogłoszony został wyrok Królewski, przez który tortury zniesione zostały, oraz, wszystkim wyższym i niższym urządóm sądowym zabroniono używać tego rodzaju męczarni dla wymuszenia zeznania winowajców lub świadków. Takozż rozkazał Król, aby w budowaniu więzień względy na zdrowie i bezpieczeństwo zachowane były, iżby więźniowie przed dowiedzeniem winy kary nie cierpieli, oraz, że więźniowie do pracy używani być mają. Wyrok ten jednakże, iak wyraża *Dziennik - Rozpraw*, w samém się tylko *Arragonii i Katalonii* ukazał, gdzie wzruszenia pospólstwa miejsce miały, i gdzie na *Francuzach* i tych, co zastronników ich rozumiano, morderstwa popełniono. (z *Gaz. Oestr. Beob.*)

— Nader szacowné Paryżkie peryodyczne pismo, *Mercure étrangere* z *Gazety Madryckiej, Atalaya de la Mancha* (*Straż. Manchy*) umieściła wyiątek, z którego tu następujące kładziemy miejsce, równie dla pokazania, co teraz o Literaturze Hiszpańskiej rozumiećby należało, iako też dla dopełnienia niedawno opisanych pochwał kwitnącego stanu *Hiszpanii*... Autor bardzo wymownie obwiniwszy Stany Korteza i stronników ich, o bezbożność, kacerstwo i atheizm, wystawiwszy ich, iako nieprzyjaciół Boga i króla, zapewnia, iż wszelkie męczeńskie narzędzia Inkwizycyi już byli przygotowali, celem ich użycia na okropne przyjaciół Boga i tronu Królewskiego katownie. (O tak mocném obwinieniu nawet w manifestie Królewskim przeciw *Kortezom*, gdzie z wielką pogardą są wspomniany, żadney wzmianki nie ma.)... „Lecz, mówi daley Autor *Gazety Atalaya*, Najwyższy który wszystko widzi, przed którym nic się nie ukryje, wszystkie te zamachy wniwecz obrócił, i na samychże zwałit sprawców, własnymi ich siłami uwikłał i w ręce Króla Katolickiego, cnotliwego *Ferdynanda*, podał. Nie potrafią uysdzć mocy Jego; albowiem Bóg na to tego pobożnego wybrał Pana, aby przekłete to drzewo wyciął, spalił, i tak z nimi postąpił, iak oni chcieli z nami. Precz więc z niemi, precz na stos! gdyż już od tey zarazy, od tego iadu które oni, morowem powietrzem i zaraźliwemi wrzodami dręczeni roznoszą, innego nie masz ratunku! Precz z niemi, precz na stos; chcieli bowiem oni przez kłamstwa, przez śmieszne wymysły, przez kłamliwe wieści, i przez szkodliwą naukę zagasić *Ogień Święty*, który przez Królów Katolickich był rozniecony, aby pochłonał wszystkich, których Kościół kary tey godnemi uzna! Precz z niemi, precz w ogień z ich osobami, ich naukami, ich księgami, niech ich taki koniec spotka, iaki *Hiszpanii* gotowali. Ogień, na zawsze Ogień! Inkwizycya na zawsze Inkwizycya! Kto jest *Zydem*, niech będzie spalony! — Możemy się spuścić na wiarę świętą Katolicką naszego wielce ukochanego *Ferdynanda*, który nam plony nasze w czystém ziarnie i w bezpieczeństwie od żarłocznych wróblów zebrać dozwoli. „ (*Gaz. Zusch.*)

N I D E R L A N D Y

Bruxella dnia 19 sierpnia.

Wczora tu *Xiążę Cambridge*, a *Lord Castlereagh* także wczora do *Brugge* przybył.

— *J. K. W.* rozkazał uformować korpus granicznych strzelców.

— *Officerom*, rodém z *Belgium*, którzy we *Francyi* służyli, a teraz nie tak łatwo umieszczeni być mogą, tymczasowie przeznaczono na ich utrzymanie się: Półkownikom 200 franków na miesiąc, Maiorom 150, Kapitanom 110, i t. d. (*z Gaz. Berlin.*)

Bruxella dnia 22 sierpnia.

Woyska, które zajmują *Belgium* i na wojennym utrzymują się stopniu, są: 30 batalionów piechoty hannowerskiej, 2 półki huzarów i 2 korpusy Artylleryi pieszej i konnej. Załoga *Bruxelska* składa się z 2ch regimentów gwardyi Angielskiej i korpusu kawaleryi. Oprócz tego znajdują się w Kraiu naszym 10 regimentów Angielskiej piechoty, 4 regimenta ja-

zdy i liczna dywizya Artylleryi, Woyska hollenderskie trzymają część brzegów *Mozy* i *Sambry*. Legia belgicka, składająca się ze 4ch regimentów piechoty, 2ch regimentów strzelców, 1go regimentu dragonii, 1 regimentu huzarów i mocnej artylleryi, na granicach naszych od *Francyi* jest rozłożona. Jenerał Austriacki *Soudain*, i Francuski Jenerał *Evers*, obadwa rodem z *Belgium*, wchodzą do naszej służby.

— Różne prowincje nasze w przysłanych adresach wyraziły, iż życzą sobie, aby mogły wystać deputowanych na kongrés do *Wiednia*.

— Mamy teraz teatr kompanii aktorów Angielskich; na sztuki przez nich grane licznie się zgromadzaia znajdujący się tu Anglicy (*z Gaz. Berlin.*)

List z Gibraltaru, dnia 28go lipca.

Surowym rozkazem Króla *Hiszpańskiego*, dla wszystkich okrętów francuzkich, pod białą banderą zabronione jest wéyscie do portów hiszpańskich. Powodem do tego niespodziewanego rozkazu, miało być, życzenie *Ludwika XVIII*, za przywróceniem *Karola IV* na trón hiszpański. *Gazety Angielskie* mają tę wiadomość za fałszywą i zmyśloną. (*z Gaz. Berlin.*)

List z Londynu, pod dniem 25 sierpnia.

Poglóska, iż jakoby traktowanie w *Gant* zerwane być miało, żadney nie ma zasady: gdyż one dla dalekiej odległości *Ameryki*, nie mogły tak prędko być ukończone. Obustronni pełnomocnicy wzajemnie sobie podali projekta; Amerykańscy zaś projekt Anglików do *Ameryki* posłali.

— W *Portsmouth, Chattam*, i innych portach, dnia 1go września, przedano 24 starych okrętów wojennych, pod warunkiem, iż w przeciągu 12stu miesięcy rozbrane będą.

— Na morzu *śródziemném* został Kontr-Admirał *Hallewall* z 6 okrętami liniowymi, 4 fregatami, &c.

— Z *Hollandyą*, przez *Lorda Clancarcy*, ambasadora naszego w *Hadze*, traktat handlowy zawarty został.

— *Irlandczykowie* w publicznych pismach swoich wielką, a słuszną, ztąd okazują pychę, że *Lord Castle-reagh* jest ich ziomkiem.

— Król *Karol IV* do *Kadyzu* jest spodziewany.

— Ludność *Ameryki-Północnej*, w roku 1810, wynosiła 8,269,207 dusz.

— Według wiadomości z *Ameryki-Południowej*, do 22go czerwca dochodzących, ciągła panowała tam wojna, między *Buenos-Aires* i *Montevideo*. Nieiaki *Possados* pod imieniem wielkiego Dyrektora przywłaszczył sobie rządy pierwszego z tych krajów, i nieiakiego *Browna*, Anglika, mianował Admirałem w *Buenos-Aires*. Ten zbił flotę *Montewidejską*, rzekę *Plata* zamykającą. Zaczém *Montevideo* z lądu i morza zamknięte zostało, i niedostatek żywności cierpiało. W prowincyi *Carracas* Jenerał rojalistów *Cevallos* przez insurgentów jest pobity. (*z Gaz. Berlin.*)

List z Kantonu w Chinach, dnia 6go lutego.

I *Chiny* teraz mają swych *Jakubinów*. W miesiącu wrześniu roku przeszłego wybuchnął spisek przeciwko Cesarzowi Chińskiemu. Na czele jego byli tak nazwani *Stronnicy niebieskiego Rozumu* (*Teen-le*). Dnia 28go września był przez nich pałac Cesarski szturmowany i po dwóch dniach zdobyty. Dway insurgeneci, którzy się do szrodka pokoiów pałacu przedrzeć chcieli, od drugiego syna Cesarskiego, a trzeci od jego synowca zastrzeleni zostali. Na szczęście Cesarz sam nie znajdował się. Starszy brat jego miał być na czele spisku. Głód w wielu okolicach panujący, miał być powodem do tego wybuchnienia, które przyszło do takiej wściekłości, iż pospólstwo Chińskie, szarpało ciała pobitych insurgentów. Przed 170 laty podobna okoliczność pozorem była do strącenia dynastyi Chińskiej. Insurgeneci skryli się między góry. Składają się oni z wielu sekt rewolucyjnych, które od rządu bandytami religijnymi są nazwani. Całe nieszczęście, *Chiny* dziś dotykające, od pospólstwa jest przypisane komecie, który się roku 1812 był ukazał. (*z Gaz. Berlin.*)

OGŁOSZENIE SKARBOWE

1 Kommissya Wileńskiego Prowiantskiego Depo, wzywa życzących dostarczyć dla jej domu drewno 250 szań, na terminy 8, 12, i 17; na które życzący zechcą przybywać z dostatecznymi ewikcyami do teyże Kommissyi. Dnia 4go września 1814 roku.

Zarządzający Kommissyą Bestużew Rumin.

OGŁOSZENIA SĄDOWE

2 Kommissya Sądowna Edukacyjna w Sprawie Funduszu Edukacyjnego z JOO XX. Stanisławem Senatorem X. Warszaw: Dóbr Sieliczowa w Powiecie Nowogród. Wołyńskim: Maksymilianem Kamerherem JEHO IMPERATORSKIJEY MOSCI Kommissarzem Sądownym Kommissyi Sądowny Edukacyjney Gubernii Wołyńskiej, Podolskiej i Kijowskiej, Krzywina w Powiecie Ostrożskim Karolem byłym Marszałkiem Powiatu Kowalskiego miasta Ostroga: Januszem Kanonikiem Katedralnym Łuckim wsi Tupaj w Powiecie Kowalskim Dziedzicami Jabłonowskimi: Sukcesorami JOO. Xiążąt Jana, Kaiełana i Anny z XX. Sapiehów Jabłonowskich Wojewodów Bractawskich, Emilią z Xiążąt Sapiehów Jelską: JOO. X. Sapiehą Tajnym Konsyliarzem: JWW. Potockimi Senatorami Imperyi. JWW. Sołtykami: IW. Maryanną z XX. Sapiehów Pazynią, przy przesłaniu Obwieszczeń do Sukcesorów JO. X. Anny z Sapiehów Jabłonowskiej W. B. w Prowincyach Litewskich mieszkających za pośrednictwem Kommissyi Sądowny Edukacyjney Gubernij Litewskich, Białoruskich, Mińskiej i Białostockiej, i do Gazety Kuryera Litewskiego, Dekretem Sądu dnia 1814 roku dnia 4go Czerwca z Nrem 1,618 go, i Obwieszczeniem pod Nrem 14,046 dnia 25go Lutego 1814 roku o zapłacone sumy trzech jednej złotych: 30,000. — Drugiej złotych 1,000, trzeciej złotych 10,000 po Duchowieństwie za granicę odpadłem, z zapisów JO. Xiężny Anny z Sapiehów Jabłonowskiej Wojewodziny Bractawskiej pochodzących, z Dóbr Sieliczowa poszukiwanych, na stawienie się stron, złożenie dowodów i ostateczną odpowiedź dzień 21 Września 1814 roku pod rygorem w ordynacyi założonym i obowiązkiem ulegania choćby zaoczemu Dekretowi naznacza. Dan w Krzemieńcu dnia 14go sierpnia 1814 roku.

(Podpisano) Michał Sobański K. S. E. — Filip Graff Plater K. S. E. — Maksymilian X. Jabłonowski K. S. E. — Pisarz Franciszek Skarbek Rudzki.

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w majątku Degulach JWW. Morykonich w terminie powtórny 15go Augusta zebrany, zajmując się, najprzód expdyowaniem aktów z Posesorami, gdy po rychłym ukończeniu onych bez náy mniejszych odkładów przystąpić do oczewistej rozprawy postanowił, ażeby więc wszyscy mający pretensye do Funduszków Hieronima i Benedykta żyjących, oraz Józefa i Ignacego zmarłych braci Morykonich b. Podkomorzyców Wilkomir. natychmiast sami lub przez Plenipotentów jawili się, gdyż Remissą Sądu Głłgo Litt. Depar. 2go zastrzeżonym jest, aby każdy z wierzycieli przed oczewistą rozprawą gdzie nie będą zachodzić kwestye, za przysięgą na realności swej pretensyi, na niestawiających zaś teraz amissyą uznać nakazano, przeto Sąd Exdywizorski o tym przez Gazetę wszystkich zawiadamia. 1814 Augusta 20go dnia.

Regent Ziem. Zawiley. i Exdywizor. Mateusz Woynowski.

3 Sąd Graniczny Taxatorsko-Exdywizorski na satysfakcyę Wierzycieli Stanisława Grafa Judyckiego przeznaczony w dobrach Kamieniu w Mińskiej i Litewsko-Wileńskiej Guberniach agitujący się, na wzajemne wszystkich stron zgodne żądania, tak dla napisania Replik w Kategorjach granicznych, iako też dla zupełney w całym dziele gotowości Jurydykcyą swą do dnia pierwszego 8bra roku idącego odroczył, i do stannosci wszystkie strony zobowiązał: a ztym gdyby też strony i każdy pretensyą do dóbr JW. Stanisława Graffa Judyckiego mający, na wzmieniony termin sami przez się, lub przez prawnie umocowanego Plenipotentą w dobrach Kamieniu ze wszelkimi dowodami i przyzwoitą gotowością jawili się pod utratą rzeczy po raz ostatni ostrzegając, niniejszą awizacyą dla potrzykrotnego w Gazecie Kuryera Litewskiego Opublikowania czyni. Datt w Kamieniu 1814 Augusta 24go dnia.

Rafał Gordziatkowski Sędzia Ziem. Pttu Ihumenskigo Przewodzący Exdywizor

Józef Rudnicki Podśedek Ziem. Pttu Bobr. Exdywizor.
Jerzy z Kalnik Soroka Sędzia Ziem. Oszmiański Exdywizor.
Samuel Kostrowicki Pisarz Ziem. Minski Exdywizor.
Józef Strupinski Sędzia Grodzki Oszmiań. Exdywizor.
Mateusz Bogucki Sądu Głłgo Litt. i Exdyw. Reient.

3 Roku 1814 miesiąca Julii 27go dnia — W skutek Dekretu Sądu Głównego Departamentu Cywilnego Mińskiego w roku terażniejszym Marca 21go zapadłego, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski Graniczny, na ograniczenie i rozschodowanie majątków po zesłych Chmielewskich pozostałych; Władimierz, Stankról, z Wsią Słobodką w Powiecie Borysowskim, w Gubernii Mińskiej — a Łankiszek w Powiecie i Gubernii Wileńskiej sytuowanych — w terminie przez wyrok ozna-

czonym — w Pełnym komplecie z dwóch Guberniów przez Urzędników złożonym, zechawszy — Pomienione majątki wszystkie z pod Posesorów w Administracyą zajął — za Administratora W. Felixa Tracewskiego Regenta Granicznego, iako od wszystkich życzonego nad Witniczami, Stankrólem i Łankiszkami, Salvo calculo postanowił — Wieś zaś Słobodkę pod tąż ewazyą w dozor Administracyyny WW. Łyszkiewiczów powierzył — Geometrow na wymiar onych destynował — Komportacyą Dokumentów w stosunkach różnych stron przysięca do Kancellaryi Ziemskiej Powiatu Borysowskiego na dzień 15 Augusta w roku terażniejszym, z stawiającami i niestawiającami determinował — Akta Inkwizycyi, kalkulacyi i weryfikacyi przeznaczył — Perystencyą ośmią-niedzielną naznaczył — Termin powtórny zjazd na dzień 23 Julii w roku następnym 1815 zakreślił — i gdyby w tém czasie wszyscy Pretensorowie oraz przygraniczający z swoimi dowodami stanęli — Sub amissione causae zastrzegł — O czem przez Kuryera Litewskiego trzykrotnie zawiadomić Publiczność postanawia.

Józef Okusko Podśedek Ziem. Pttu Dziesieńskiego Exd.
Jan Łoweyko Sędzia Ziemi Bractawski Exdywizor.
Brunon Kamieński Podśedek Ziem. Pttu Borysow. Exd.
Michał Mackiewicz Reg. Exdywizor.

3 Do rozszedowania Majątku Potruszlów i wszelkich onego attynencyów, na sukcesorów, po zesłym Macieju Sendomowiczu idących, i następnie do zaspokoienia Kredytorów Karola Maciejewicza Sendomowicza ze schedy na onego przypadającej, Dekretem Sądu Głównego Wileńskiego 2go Departamentu dnia 22go Aprila b. roku ferowanym, Sąd Podkomorsko-Exdywizorski destynowany pierwiastkowym dnia 28go przesen. wyrokiem ogłoszonym, naznaczył na dzień 1 7bra terażn. roku, pretensye do Karola Sendomowicza wyświecających dowodów, w Kancellaryi Ziemskiej Rosień. Komportacyą, i ostateczny rozbiór Sprawy całej od dnia 2go 9bra obecnego roku zapowiedział, w jakim czasie, aby do Majątku Potruszlów schedy Karola Sendomowicza mający pretensye z prawnymi dowodami do rozprawy stawali, pod utratą onych ostrzega. 1814 roku Julii 31go dnia.

Podkomor. Exdywizorskiego Sądu
Regent Franciszek Piotrowicz

3. Sąd Exdywizorski dla ostatecznego rozsądzenia dzieła Exdywizyi w Folwarku Kirszanach W. Adama Powśłowskiego Rotm: rozpoczęty, na dniu 17 tego miesiąca przybyły, ażeby strony do tegoż dzieła wpływ mające niewiadomością o nim wymawiać się nie mogły, i wszelką przyniosły gotowość, że w pierwszych dniach następującego miesiąca 7bra pod ostateczne rozsądzenie całą sprawę weźmie, amissyą nieobjawionych pretensyow zapisze, uwiadamia. Datt 1814 Augusta 18 dnia w Kirszanach.

Józef Wołk Sędzia Grodz. Upit. Exdywizor.
Justyn Paszkiewicz S. G. Upit. i Exdywizor.
Michał Olechnowicz Pisarz Grodz. Upit. i Exdyw.
Adam Jasiński Regent Ziem. Upit. i Exdyw.

2. Sąd Exdywizorski Dekretem Remissyynym Sądu Głł: Lit: Wileń: 2go Departamentu w roku 1808 8bra 5 zapadłym przeznaczony, dla domiaru satysfakcyi Wierzycielom Zyda Kopela Mowszowicza Obywatela Smorgońskiego w dniu 27 terażn: Msca Augusta de miasteczka Smorgoń w Oszmiań: Powiecie położonego zzechawszy, w porządku wypełnienia czynności sobie zleconey komportacyą Dokumentow do Kancellaryi Ziem: Oszmiań: w dniu 15 Obrą terażn: 1814 roku na czas czteroniedzielny złożyć się powinna na wszystkich stronach decydował i powtórny zjazd w dniu 10 xbra tegoż roku przeznaczył, na którym terminie aby wszyscy pretensorowie i kredytorowie Zyda Kopela Mowszowicza z dowodami sobie służącami pod upadkiem ich pretensyi jawili się, niniejszą w Gazetach Kuryera Lit: umieszcza awizacyą. — Dat roku 1814 Augusta 29 dnia.

Ambroży Korsak Prezydent b. Grodz. Oszmiań: i Exdywizor.
Józef Narbutt Sędzia b. Z. Wileń: i Exdywizor.
Jan Szczepanowicz Pisarz Ziem: Oszm: i Exdyw.

3 Roku 1814 miesiąca Augusta 21go dnia — Sąd Exdyworski w dobrach JW. Bagmewskiego Aktualnego Stanu Konsyliarza Krzczeniszki zwanych, konkursowi uległych, ustanowiony, zawiadamia — iż w dniu 19tym presentis, iako w terminie z odkładu przypadłym; z racyi niezłożenia się kompletu i nieukończonemu dzieła wymiaru, do oczewistego sprawy rozsądzenia przystąpić nie mogąc, termin ostatecznego zjazdu do dnia 16go 7ra tegoż roku odroczył, w którym, aby się wszyscy Pretensorowie pod obawą utracenia rzeczy iawili, powtórnie i iuz ostatecznie, awizuje.

Alexander Jesman Regent Exdywizor.

POZEW EDYKTALNY

Wedle Ukazu JEHO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnego Całą Rossyą. etc. etc. etc.

Roku 1814 miesiąca Septembra 3go dnia — Na skutek rezolucyi Sądu Ziemskiego Powiatu Wileńskiego, pod dniem 29 Apryla roku bieżącego zaszły, przez Gazetę Kuryera Litewskiego pod Numerami 35, 37 i 38, trzykrotnie ogłoszoney, urodzony Xiądz Taulery Wołczacki Kanonik Inflantski brat rodzony i Successor zeszłego JW. JX. Walentego Wołczackiego Biskupa Tomaszńskiego Kawałtra orderu Sgo Stanisława, przez niniejszy powtórny Edyktalny Pozew po Dekrecie w roku idącym Juliu 10go dnia zapadłym z niektórymi suspensyynym z innemi jak poniższe opisanie wyiaśni Kontummacyynym wynoszący się — Wzywa przed Sąd Ziemski Powiatu Wileńskiego, dla rozpatrzenia z rejestru taktowego dzieła fakcyi oraz rozmyślnie i niesłychanie depelnioney fabrykacyi Tranzaktu tit. testamentu zeszłego Biskupa Wołczackiego noszącego, tych wszystkich, którzy w tymże zfabrykowanym tytulo testamentie są pomieszczeni, jako to: Jakuba i samy Hofmannów, Andrzeja Łukaszeuicza, Adama Sołtana Marszałkowicza, Antoniego Popławskiego, Jana, Wincentego i Michała Wołczackich, Tadeusza i Michała Popławskich, Zienkowiczów z Wołczackich rodzących się, Cypriana Wólka z Wołczackiey rodzącego się i siostrze onego, X. Koniuszewskiego, Zuka byłego Ekonomia i Ostrowskiego, tudzież pracowitych Krzysztofa Szweda, Stanisława Kuchmistrza, Kazimierza Jurewicza lokaja, Stanisława kuczera i Barana furmana — loco peragendę executionis, jako po Dekrecie Kontummacyynym na Obzał. w dacie powyżey wyrażoney otrzymanym, dozawarowania locum standi — a zaś Michała i Cypriana Wołczackich i potomstwa, Sympliciana Popławskiego Prezydenta Ziemskiego Lidzkiego, Walentego i Karola Moniuszków, Bogumile Moniuszkównie ad præsens Trzemeskiej, w asystencyi Męża — Maryannie Moniuszkowej, Potomstwo Antoniego Wołczackiego, to jest: Katerzynę Czarnocką Pisarzową Ziemską, Słucką Agatę Rymaszeuską Komornikową Połocką, Jana i Petronelę Karpowiczów, Fabiana i Rozalię z Wołczackich Szukiewiczów, po Dekrecie z Obżałowanami suspensionis otrzymanym — przy iakowym wezwaniu do narychleyszego stawania przed sądem Ziemskim Wileńskim osób powyżey wyrażonych Urodz. X. Kanonik Wołczacki Brat rodzony i iedyny Successor zeszłego S. P. Biskupa Tomaszńskiego sądzi się bydz obowiązanym stosownie do rezolucyi Sądu Ziem. Wileń. objaśnić pokrótce wszystkich przez niniejszy Pozew przyzywających się, że zaraz po śmierci Biskupa Wołczackiego w Dobrach Jego Suderwie w roku 1810 dnia 4go miesiąca Xbra zdarzoney, przed przybyciem ieszcze Zał. Xdza Kanonika do tych Dóbr czyniona była urzędowa Inwentacya wszystkich po zeszłym Biskupie pozostających papierów i takowa inwentacya żadney zeszłego Biskupa Testamentowey dyspozycyi nieznalazła — Po niejakim czasie JPP. Moniuszkowie i Trzemescy Successorowie zeszłego Adama Moniuszki, na usługach Biskupa zstającego, założyli sobie coś pozyskać z zakłócenia spokojności Załgo Kanonika pozwalając go do Ziemstwa Wileńskiego żądając Komportacyi Testamentu zeszłego Biskupa i dowodząc Supposita i przywidzenia, że zeszły Biskup nie mógł o nich iak o Successorach służy swego zapomnieć, a zatem, że niemógł umrzeć bez testamentowey swojej Dyspozycyi — Ten process Urodzonych Moniuszków i Trzemeskich przez wszystkie naitwardsze i nadwyzczayne stopnie przeprowadzony w Ziemstwie Wileńskim, skończył się iednak natym, iż rzeczy nie były stworzyć nie było podobna, a zatem wszystkie marzenia względem wyszukania aktualnego testamentu zeszłego Biskupa upaść musiały same przez się i Dekret Ziemski Wileński w roku 1814 dnia 10go miesiąca marca oczywiście ferowany, od napaści w tym względzie tak zał. Kanonika iako i inne do tej Sprawy implikowanie osoby uwolnił. — Lecz w ciągu tego processu Urodzonych Moniuszków i Trzemeskich odkrył się nowy obiekt, który chce oczewistey Fabrykacyi nosi na sobie — Urodzeni Moniuszkowie i Trzemescy in tractu sprawy swojej przeciwko X. Kanonikowi do Ziemstwa Wileńskiego wprowadzoney pozwalając do tegoż Ziemstwa Urodzonego Sympliciana Popławskiego Prezydenta Ziemskiego Lidzkiego dopominając się u niego o testament zeszłego Biskupa, który podług ich wiadomości miał się u tegoż Urodz. Popławskiego znajdować — Po takowym zapozwie nie zostawało Załmu X. Kanonikowi, iak tylko czekać wyprawdzenia Sprawy ze strony Moniuszków i Trzemeskich przeciwko Popławskiemu, oraz zotżenia przed Sądem mniemanego zeszłego Biskupa Testamentu — Lecz gdy Urodzeni Moniuszkowie i Trzemescy, ani pozwu przeciwko Popławskiemu popierac, ani też Aktoratu z nim iaczyc nie chcieli, na ówczas Załujący widział się bydz przymuszonym dla odkrycia tych niepojętych zabiegów w Sprawie, pozwać Urodzonego Popławskiego o niezwołczną reprodukcyę mniemanego przez Trzemeskich i Moniuszków poszukiwanego Testamentu, i gdy takowa reprodukcyja przed Sądem Ziemskim Wileńskim uskuteczniłą została, natenczas Urodzeni Moniuszkowie i Trzemescy odstępczeni oczewistemi dowodami Fabrykacyi razem z tym mniemanym Testamentem przez Urodzonego Popławskiego złożonemi, tegoż tytulo Testamentu, onego skutków z dalszemi stronami w Sprawy wchodzącemi Sądownie zrekli się i z tego powodu na instancyę Xdza Kanonika takowy sfalszowany tytulo Testament wespół z dowodami iawney fabrykacyi i explikacyą Urodz. Popławskiego prze wyrok Sądu Ziemskiego Wileńskiego został zakłokowany. Jakiemi zaś droga-

mr tenże zfabrykowany Tranzakt przyszedł do rąk Urodzonego Popławskiego, tenże Urodz. Popławski Prezydent Ziemski Lidzki złożył w Sądzie Ziemskim Wileńskim następnę objaśnienie. — imo: Ze w czasie ostatnich Seymików Lidzkich Urodzony Fabian Szukiewicz pokazał mu ten szpargał, ókórego fałszywości gdy Ur. Popławski iako Brat Cioteczno rodzony zeszłego Biskupa i znający Jego rękę za pierwszym rzutem oka natychmiast przekonał się, starał się tedy od Urodz. Fabiana Szukiewicza wydobyć ony, przez obawę, ażeby wrzucony w akta i zatracony potem w oryginale całej familii daremnie niezakłócił — zdo: że gdy wydobyte takowego szpargału z rąk Fabiana Szukiewicza Urodz. Popławski nie widział łatwym, był przymuszony wydać wspólnie z Urodz. Siedlikowskim na Imię Zony Jego Dokument assekuracyyny na Zał. 30,000. gtio: że takim sposobem wydobywszy ten szpargał, starał się zehrać autentyczne o fabrykacyi tego szpargału przekonywające dowody, które razem w Sądzie Ziemskim Wileńskim ukłokowane zostały — Gdy więc Sąd Ziem. Wileń. przez rezolucyę swoją nadniem 29 Apryla postał owiż, ażeby dla weyrzenia w ten szpargał i w dowody fabrykacyi onego, wszyscy ci, którzy w tym Szpargałce tytulo Testamentu zeszłego Biskupa Wołczackiego noszącym są pomieszczeni, przez Zał. X. Kanonika pozwem adcytowani zostali etiam Edyktalnym. Przeto tenże Załcy Kanonik Wołczacki przy krótkim opisaniu powyższych okoliczności jozywa Obżałowanych w Prosbach stosownie do powyższego poszczególnienia nakazania warowania locum standi na wypadkę kondemnatę, którzy niestawali, przy sktoracie z Rejestru Taktowego wyraźnego strony pozywających się i Sądowego Oświadczenia, kto z nich przy wyrażonym zfałszowanym Tranzakcie tytulo testamentu zeszłego Biskupa noszącym obstawac bydzie, ażeby wiedział przed kim ma bronić prawem natury po rodzonym Bracie spadłego na się majątku, tudzież jakim ma pozyskiwać kary wydatków za zakłócenie swey spokojności, zarówno iak i na tych, którzy sprawami takowego Dzieła bydz się okazał takowy Pozew przybity w oddzielney zgodney niniejszey Kopii do drzwi Sądowych Supsełów Powiatu Wileńskiego.

Bonaventura Bancwicz Wozny Ptui Wileń.

OGŁOSZENIA PRYWATNE.

1 W Gubernii Wileńskiej w Powiecie Szawelskim jest do przedania majątek z Exdywizyi Tryskiej na schedę JW. Grafa Grabowskiego Koniuszego Litewskiego wydzielony, zwany Tulczyszki, mający Dymow rolnicznych cztery, ogrodowe trzy, Lasu najlepszego Włok piętnaście, Ziemi i paszy podostatkiem: zyczący go nabyć, może się zgłosić do W. Starosty Grotkowskiego mieszkającego w Powiecie Upitkim, mającego od Aktora prawną do tego Plenipotencyę — Na obligacyi podpisuję się. Ciechański.

Rzeczy zgubione.

3 W dniu 17 niniejszego miesiąca, stracony został Posowey Safianowey Skurki Puillares, we środku skutką szereg wykleiony, w którym znajdowało się 2,000 rubli Assygncyynych w papier obwinęte z zapianiem na onym liczbę ilość pieniędzy — Wtązka od krzyża Legii honorowey w papier zawinięta — Okłok w kosei Stoniowey — Formy trzy z papieru wystrzyżone dla zrobienia blaszek do Bilardu z zapianiem na nich po Niemiecku — i karteczka melenika, na której było zanotowanym, ile Sukna potrzeba kupić na Bilard i Stolik — Ktoby o takowym straconym Puillaresie powziął iakakolwiek wiadomość, niech się raczy zgłosić do Kaniemienicy na Zamkowej Ulicy pod Nrem 138 położoney Wołłowiczów, a odbierze 200 Rubli Assyg. nadgrody — Roku 1814 miesiąca Augusta 19go dnia.

Ignacy Kozielski.

Nowe Xiążki.

2. Za pozwoleniem Cenzury wyszła nowa z druku Xiążka pod tytułem: *Tom drugi Zycia Sławnych Polaków*, zawiera w sobie arkuszow 31 stron: 240. Cena obydwóch Tomów rubli srebrn. 4ry. Można to dzieło dostać w Wilnie u Gospodarza Domu na ulicy Zamkowej pod Numerem 142. W Mińsku u W. JPana Jana Łapinkiewicza Nauczyciela Praw w Gymnazium Mińskim. w Gródnie u XX. Dominikanow. Prenumeratorowie na dwa Tomy *Zycia Sławnych Polaków* za zwrótem Biletów odbiorą je w Wilnie od Kanonika Bogusławskiego: w Mińsku od W. JP. Nauczyciela Gymnazium Jana Łapinkiewicza Koleckiego Assessora.

1. JPani Frobenowa dawniey, a teraz JPani Sotocka Majorowa, ogłasza Prześwietney Publiczności, iż w domie swoim na Popławach pod Nrem 1,555 sytuowanym, będzie iak dawniey sama utrzymywać, tak różne trunki, iako i jedzenie, i przyrzeka wszelkie ukontentowania, upraszając tylko Prześwietną Publiczność, aby na nią mieć łaskawe względy, i zgotowaniem częstym ją uszczęśliwić raczyła. W Wilnie Msca Septembra 5go dnia 1814 roku.

Rozalia Sotocka Majorowa.